

Секція 6. Філологічний коворкінг

Бортун К.О.

*канд. філол. н., доцент,
доцент кафедри правничої лінгвістики
Національної академії внутрішніх справ
м. Київ, Україна*

КОМУНІКАЦІЯ ТА СПІЛКУВАННЯ: ФУНКЦІЙНО-ПОНЯТТЄВІ ОСОБЛИВОСТІ

Комунікація та спілкування – це ключові аспекти міжособистісних відносин та соціальної взаємодії. Вони мають важливий статус у суспільстві та виконують низку функцій, які сприяють мовній взаємодії між людьми. Ці дефініції є визначним елементом комунікативного акту між реципієнтами, які визначені як спосіб вираження інформації, думок і почуттів. Вони є відображенням соціального феномену, тобто є тим засобом, за допомогою якого реалізоване спілкування мовців у соціумі. Комунікація та спілкування також віддзеркалюють культурні звичаї, лінгвістичні норми та соціальні конвенції різних груп і спільнот. Ці терміни впливають на формування особистості, ідентичності та лінгвістичної самосвідомості кожної людини.

Дослідники завжди прагнуть розмежувати поняттєвий пласт терміносистеми, бо комунікація містить низку лексичних значень із похідною прикметниковою природою: відповідно інформативний, інформаційний та комунікативний, комунікаційний. Згідно зі словником паронімів було паспортизовано такі значення цих дефініцій: «1) інформативний – який містить інформацію; змістовний; 2) інформаційний – який опрацьовує, видає інформацію; довідковий» [5, с. 126]. Прикметникові дефініції також мають різні прочитання у наукових джерелах: «1) комунікативний – який стосується комунікації як спілкування, обміну інформацією; 2) комунікаційний – який стосується шляхів сполучення, транспорту, ліній зв'язку тощо» [5, с. 141].

Попри той факт, що на комунікацію людство витрачає більшість власного часу, ніж на інший вид продуктивної діяльності, водночас досить важко окреслити різницю у цих дефініціях. Під комунікацією вбачаємо технічний процес обміну інформаційними повідомленнями, між декількома мовцями чи групами [1]. Адже у цій ситуації нас цікавить, у який спосіб, якими каналами вона була трансльована.

Саме тому це поняття може набувати таких потрактувань: спілкування між людьми та іншими соціальними суб'єктами (соціальний чинник); взаємини, що реалізовані з урахуванням ролі технічних засобів; системні

зв'язки, які беруть участь у з'єднанні віддалених об'єктів, щоб реалізувати правильну комунікацію, наприклад: підземні комунікації, транспортні комунікації, каналізаційні комунікації, комунікації інтернет-мережі тощо [3].

Ядро дефініції спілкування вбачаємо у протіканні соціально-психологічного процесу двох і більше осіб щодо повідомлення. Тобто мовці не лише передають інформацію одне одному, а й формують, унаочнюють, уточнюють, спотворюють, генерують, реагують на почуте чи сказане [2].

Отже, комунікація та спілкування передають інформацію між людьми, здійснює обмін думками, ідеями, знаннями та досвідом [4]. Ці терміни водночас допомагають виражати емоції, почуття настроїв та внутрішні стани мовців, визначають стосунки між людьми та регулюють їх мовленнєву поведінку, допомагаючи вирішувати конфлікти та встановлювати межі.

Соціалізація особистості, трансляція культурних норм і цінностей, лінгвістична адаптація до оточення, організація спільної діяльності та цілей є важливими векторами значеннєвого значення комунікації і спілкування. Узагальнюючи, варто наголосити, що комунікація та спілкування є необхідними аспектами людського життя, що виконують різноманітні функції і визначають взаємодію та взаєморозуміння між людьми.

Література:

1. Бортун К. О. Транспозиційні особливості імператива у сфері способово-темпоральних форм (на матеріалі української мови). *Одеський лінгвістичний вісник: Науково-практичний журнал*. 2017. № 9. Т. 2. С. 65–69.

2. Бортун К.О. Форми спільної дії в українській мові як виразники імперативності. *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Серія: Філологічні науки (мовознавство): зб. наук. праць. 2017. № 7. С. 20–23.

3. Бортун К. О. Функційно-семантичні особливості часток в імперативних висловленнях. *Science and Education a New Dimension. Philology*. Budapest, 2017. V(39). С. 11–16.

4. Вінтонів М., Бортун К. Структурно-семантичні типи та функції імперативних висловлень у публіцистичному й офіційно-діловому стилях. Київ: 2020. 201 с.

5. Словник паронімів української мови/ [уклад. Д.Г. Гринчишин, О.А Сербенська]. Київ: Освіта, 2008. 320 с.